

Velice blízká budoucnost: Poznámky k diskusi / brainstormingu na semináři CASLIN 2021

(**Pozor:** slovem stát a státní vláda se míní stát Massachusetts, nikoliv federální Spojené státy americké)

V renomovaném deníku (*The Hampshire Gazette*), který pokrývá západní okresy státu Massachusetts, byl 14. července otištěn článek s názvem „Big shifts in the future of work: upheaval seen in labor, transportation, child care, office markets.“ („Velké posuny v budoucnu práce: nepokojný stav očekáván v profilu zaměstnanců, dopravě, péči o děti, realitním trhu kancelářských prostor“).

Následuje hrubý překlad / shrnutí relevantních informací, které jsem „obdařil“ vlastními postřehy a které mají možná globálnější povahu. Samotná zpráva je zajímavá právě tím, že se věnuje specifické situaci v našem státě. Není tím řečeno, že vše, čeho se týká, je i jinde, ale zdůrazňuje to, že spekulace o budoucím možném jsou o to víc pádné a dynamické, o co víc vycházejí z konkrétní, pojmenovatelné situace. Takže „mysleme globálně a jednejme lokálně.“

I. Nejdříve několik informací o státě Massachusetts:

Počet obyvatelstva cca 7 milionu (počítá se mezi státy s nejvyšší hustotou obyvatelstva).

Hlavní průmysl dnes: věda a výzkum (především lékařský a „high tech“), vysoké školy, (bio)zemědělství a turismus.

MA patří mezi státy s nejvyšší životní úrovní.

Všeobecná vzdělanost: podle jakéhosi průzkumu před několika lety se celkovým průměrem „dostalo“ USA na 43. místo ve srovnání s jinými zeměmi, přičemž sám stát Massachusetts se ocitl na 7. místě (např. za Japonskem, Singapurem).

Politika: převážná většina obyvatelstva volí demokraty (např. Biden 66:33), přičemž ale guvernér je republikán (velice populární, s věhlasným odporem k Trumpovi a jeho patolízalům).

Covid: v první fázi pandemie bylo východní pobřeží státu, kolem Bostonu, jedním z nejhůře postižených, spolu s městem New York. Současná situace, Delta: v minulých dnech byly pozitivní testy kolem 1.5 tisíce (srov. v červnu kolem 150/den), přičemž úmrtí kolem 10 za den (předevčírem 0, včera: 17). V tomto ohledu, i v procentu plně očkovaných (98 % starších 65 let, 78 % všech dospělých starších 18 let), je stát na 2. nebo 3. místě (z 50), vedle Havaje a Vermontu (kde je mimochodem počet obyvatelstva cca 700 tisíc.) Nevím o žádných hlasitých a organizovaných protestech kolem očkování či povinného nošení roušek.¹

¹ Nerad bych aby to vyznělo tak, že jsme tu všichni veselí a poslušné ovečky. Jde spíš to, že dominuje tradice debaty bez agresivity a následné přijetí (někdy i zdráhavé) vzájemné dohody. Bohužel, není dne kdy se ve zmíněných novinách neobjeví zpráva o nechutné šikaně a zastrašování soukromých a veřejných osob, které

Čím to, že jsme na tom o rok později relativně dobře ve srovnání s jinými, převážně jižními státy (např. Florida ve stejné dny 21 000)? To je velice důležitá otázka, na kterou není jednoznačná odpověď. V úvahu přichází několik vzájemně se podmiňujících faktorů:

1. Dominuje víra ve vědu (např. je tu minimální, pakliže vůbec nějaká aktivní prezence fundamentalistických křesťanů nebo rozšířená víra v konspirativní teorie), všeobecně celkem vysoký respekt ke vzdělanosti, kultuře a intelektuálním hodnotám apod.
2. Celkem brzy po vypuknutí byl státem zavedený a regulovaný program a postup při zvládnutí pandemie, ochrany a pak očkování na vysoké úrovni s minimálním počtem zádrhelů. Případá mi, že byl víc v předvoji než v závoji. (Srov.: náš guvernér nařídil povinné nošení roušky; na Floridě guvernér zakázal jakékoliv nařízení vyžadující nošení roušky.)
3. Tradice participační demokracie. Tento faktor (osa?) mně připadá nejzajímavější a snad i nejdůležitější. Jde o názor, který jsem nedávno někde četl a který je mi celkem sympatický, totiž, že celá polická kultura a společnost tzv. Nové Anglie (severovýchodní státy), je historicky i nadále stavěná kolem tradičního principu místní samovlády (self-governance), čili osobní participaci na společném. Většina lidí, co je znám, chápe a chrání svoji individuální svobodu také jako svobodu a výzvu být aktivně účasten „ve společném“ (mimoходом, česky „náves“ se řekne anglicky „village common.“). Nedůvěra vůči (státní nebo místní) vládě, podezřívavost, a hlavně „my proti nim“ je možná proto mnohem mírnější (nikoliv neexistující), než jak ji znám např. z Francie, kde mi bylo několikrát vysvětleno, že nařízení jsou od toho, aby se obcházela anebo aby se stávkovalo, a kde většině politicky laděným debatám dominuje cynická letargie a vzteklost. Argument zmíněné úvahy byl, že v těchto severovýchodních státech brala převážná většina obyvatel nastavená pravidla osobně a vážně. (Někdy je to trochu praštění: dívám se zrovna z okna do lesa, kde vidím devadesátiletou sousedku, která si vyšla na procházku sama s rouškou kolem obličeje.)

Nakolik je shora uvedené ověřitelné, nevím, stojí to ale za zmínku i jako příklad možného, a proto i nutného zázemí možných světů a tím pádem i scénářů blízké budoucnosti.

II. Shnutí novinového článku z července:

V březnu tohoto roku, rok poté co si covidová pandemie vynutila dramatickou změnu v chápání a způsobech práce, počínaje odklonem od stresu „ježdění do kanceláře“ po nové stresy v domácím životě, neskutečné vyčerpání lidí a zdrojů zdravotnické péče, ale i rozmach nových služeb (e-shopping atd.) ... požádal úřad guvernéra nezávislou firmu o průzkum a prognózu o „budoucnosti práce“ v Massachusetts.

Klíčový závěr průzkumu: Změny ve způsobech práce by mohly vést k odklonu „gravitačního centra“ státu od městských center (tedy hlavně Bostonu a jeho průmyslových předměstí),

zastávají proti-covidová opatření. Je příznačné, že jde zásadně o hlas z extrémní pravice, která se nechá slyšet na platformách sociálních sítí.

příčemž vysoké životní náklady a náklady spojené s obchodováním ve státě by mohly vést k riziku, že se růst v počtu a způsobech zaměstnání přestěhuje jinam, mimo stát. Paradoxní je, že se nadále předpokládá růst obyvatelstva (poslední sčítání lidu 2020 potvrdilo 4% růst).

Podle státního průzkumu, do roku 2030 Massachusetts bude potřebovat 200 tisíc nových bytových jednotek a velký příliv pracovníků v sektoru dětské péče, poptávka po kancelářských prostorách opadne o 20 % a stovky tisíců pracujících budou potřebovat přejít na jinou práci nebo do jiné kategorie zaměstnání, což bude vyžadovat přeškolení ve „velikosti a tempu, který je bezprecedentní.“ Předpokládá se pokles v používání veřejné dopravy do práce a zpět, včetně autobusové a vlakové. Pokles v obchodním cestování bude mít negativní dopad na pohostinství a letecký průmysl.

K této zprávě přidám pár svých postřehů (jistě jich mají jiní mnohem víc). Nedávno jsem se zeptal svého osobního lékaře, jak to celé zvládá. Odpověď: „mostly I am dealing with depression.“ S tím jistě souvisí zvýšený počet rozvodů, domácího násilí, ale také, ironicky, s kritickým nedostatkem veterinářských služeb. Dlouhodobá izolace lidí vedla během pandemie k dramatickému vzrůstu poptávky po domácích zvířatech. V našem kraji se teď čeká až půl roku na přijetí nového zvířecího pacienta.

Novinová zpráva pokračuje diskusí o tom, jak guvernér a finanční úřad státního parlamentu připravují rozdělení federálních a státních covidových grantů a upravují plánované rozpočty s ohledem na zmíněné výsledky prognostické analýzy. Čísla neprozradím, pokuste se o ně vy.

Přeji hodně hektický CASLIN 2021, příjemný pobyt a přiměřeně veselí

Andy / Jižní Hudličky / Massachusetts